

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **S. C. G.**, zast. Mgr. et Mgr. Václavem Klepšem, advokátem, se sídlem Baranova 1026/33, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2017, č. j. OAM-617/ZA-ZA11-VL11-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 2. 2019, č. j. 43 Az 12/2017 - 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi Mgr. et. Mgr. Václavu Klepšovi **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti v částce 8.228 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 8. 2017, č. j. OAM-617/ZA-ZA11-VL11-2016, žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 28. 2. 2019, č. j. 43 Az 12/2017 - 39, žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. Konstatoval, že se žalobce kromě jednoho ojedinělého incidentu nikdy politicky neangažoval, a proto u něj nelze uvažovat o pronásledování za uplatňování politických práv. Doplnil, že žalobce kromě jedné domovní prohlídky, kontroly dokladů na ulici a výslechu na policii, ke kterému se dostavil dobrovolně, nezmínil žádné negativní jednání kubánských bezpečnostních složek. Ani obtíže v zaměstnání spojené se snížením platu o 25% pro neplnění pracovních povinností

nelze vnímat jako pronásledování. Žalobce přitom několikrát z Kuby vycestoval do zahraničí a vždy se bez problémů vrátil. Krajský soud navázal, že kubánský režim je autoritativní s tím, že však represe směřují na omezenou skupinu obyvatel, do které žalobce nepatří. Ve vztahu k doplňkové ochraně žalobce neuvedl žádné relevantní skutečnosti, a ani krajský soud neshledal, že by žalobci při návratu hrozilo nebezpečí vážné újmy. Rozsudek uzavřel s tím, že rozhodnutí žalovaného stojí na relevantních podkladech, vychází z dostatečně zjištěného skutkového stavu a je řádně odůvodněné.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Proti uvedenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní namítl, že v důsledku více než dvouletého pobytu mimo Kubu získal status emigranta a přišel proto o řadu práv včetně dědického. Návrat na Kubu je přitom podmíněn procesem repatriace, v jehož rámci bývají úspěšné jen osoby, které mohou přinést vládnoucímu režimu výhody. Hlavním důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu nikdy nebyly ekonomické důvody. Žalovaný i krajský soud přehlédli, že byl stěžovatel sledován i poté, co u něj byla provedena domovní prohlídka, a proto nelze uvažovat, že by skutečným motivem jednání státních orgánů bylo postihování nelegálního obchodu, jehož se měl stěžovatel údajně dopustit. Upozornil, že vládnoucí režim postihuje všechny projevy nesouhlasu s tím, že represálie mají sofistikovanou formu a nemusí se vždy jednat jen o fyzické násilí, ale také o ekonomický nátlak spočívající např. ve ztrátě zaměstnání. Právě v důsledku takovýchto ekonomických obtíží musela dcera stěžovatele ukončit studia. Stěžovatel vycestoval i proto, že nebyl schopen na Kubě najít odpovídající zaměstnání. Odmítl přitom závěr žalovaného, že tvrzení, která uvedl v rámci správního řízení, jsou účelová. Nejvyššímu správnímu soudu proto stěžovatel navrhl, aby zrušil napadený rozsudek a věc vrátil Krajskému soudu v Hradci Králové k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na to, že kasační stížnost nepřesahuje zájmy stěžovatele a je namístě ji odmítnout. Stěžovatel v kasační stížnosti jen opakuje skutečnosti uvedené v žalobě s tím, že je vykresluje dramatictější, přičemž jeho tvrzením neodpovídají shromážděné podklady. Námitky stěžovatele krajský soud vypořádal odpovídajícím způsobem a své závěry náležitě odůvodnil. Žalovaný upozornil, že stěžovatel měl svou situaci řešit primárně v režimu zákona o pobytu cizinců, a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl, popř. zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti

[5] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, kasační stížnost přesahuje vlastní zájmy stěžovatele v následujících typových případech:

pokračování

- kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu;
- kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně;
- kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně;
- kasační stížnost je dále přijatelná, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní pochybení se v konkrétním případě může jednat tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; popřípadě krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[6] Nejvyšší správní soud neshledal, že by se Krajský soud v Hradci Králové dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, nebo že by se při rozhodování věci jakkoliv odchýlil od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a založil tak důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

[7] Nejvyšší správní soud uvádí, že již v rozsudku ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 - 46, vysvětlil, že institut mezinárodní ochrany je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování či vážnou újmu ze zákonem uznaných důvodů. Tímto institutem je chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv se mohou jevit jako natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování. Takovou situaci však Nejvyšší správní soud v případě stěžovatele neshledal. Stěžovatel sice uvedl, že nesouhlasí s politickým systémem na Kubě, nicméně svůj názor, až na jedinou výjimku, kdy pod vlivem emocí před svým domem v přítomnosti několika známých vyjádřil svůj nesouhlas s režimem, nikde veřejně neprezentoval. Vyjma jedné domovní prohlídky, která byla provedena z důvodu podezření na nelegální vývoz oblečení, jak vyplynulo z výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu, kontroly dokladů policií na ulici a výsledku (na který se ale dostavil z vlastní vůle kvůli zabavení věci při domovní prohlídce) nehovořil stěžovatel o žádném negativním jednání kubánských bezpečnostních složek vůči jeho osobě. Stěžovatele tedy nepostihla žádná azylově relevantní perzekuce. Stěžovatel sice namítal, že čelil útrapám v práci, nicméně Nejvyšší správní soud má za to, že tyto potíže byly jen stěží způsobeny stěžovatelovou kritikou vlády a neshledal, že by mezi kritikou režimu a obtížemi v zaměstnání byla příčinná souvislost.

[8] Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 369/2017 - 41, konstatoval, že „i když kubánský občan překročí dvouletou lhůtu pobytu v zahraničí (po jejímž uplynutí je považován za emigranta), může na kubánském zastupitelském úřadě vyřídit obnovení trvalého pobytu na Kubě, případně odcestovat na Kubu, kde může pobývat 90 dní a trvalý pobyt obnovit tam. Takový občan by se neměl setkat na Kubě s negativními důsledky předchozího pobytu v zahraničí, práva osob dle nového migračního zákona jsou respektována. Ke svévolnému výkladu zákona dochází pouze v případě opozičních aktivistů a státní úřady

dále omezují svobodu vycestování vysoce kvalifikovaných pracovníků a zaměstnanců bezpečnostních složek.“ S ohledem na výše uvedené nebyla zjištěna přiměřená pravděpodobnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2009, č. j. 7 Azs 68/2009 - 62), že by stěžovatel byl po návratu do země původu uvězněn nebo že by u něj bylo dáno reálné nebezpečí nelidského a ponižujícího zacházení jen v důsledku skutečnosti, že je v současné době v postavení emigranta.

[9] Podle Nejvyššího správního soudu byly hlavním motivem žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu ekonomické důvody. K jejich řešení však institut mezinárodní ochrany neslouží. Právo na mezinárodní ochranu v sobě nezahrnuje právo osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jejím představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel (popřípadě též jeho rodinný příslušník) ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „*nehumánní*“ mezinárodní ochranu neudělit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005 - 60).

IV. Závěr a náklady řízení

[10] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti, přičemž i Krajský soud v Hradci Králové rozhodl plně v souladu s touto judikaturou. Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájem stěžovatele, proto ji shledal nepřijatelnou a podle § 104a s. ř. s. ji odmítl.

[11] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

[12] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce stěžovatele Mgr. et Mgr. Václav Klepš, advokát, provedl ve věci v řízení před Nejvyšším správním soudem dva úkony právní služby, a to přípravu a převzetí věci a písemné podání soudu ve věci samé ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), kterým bylo doplnění kasační stížnosti. Za každý úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3.100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu, která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zástupce stěžovatele je plátcem DPH, proto součást nákladů tvoří rovněž tato daň ve výši 1.428 Kč, tj. 21 % z částky 6.800 Kč. Celkově přiznal Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci stěžovatele odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů ve výši 8.228 Kč, která mu byla vyplacena v obvyklé lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 24. července 2019

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu